

Cyngor Celfyddydau Cymru

Cylch Gorchwyl

Pwyllgor y Gymraeg

Mai 2020

Mae gwaith y Cyngor yn cael ei gychwyn, ei reoli a'i fonitro gan y Cyngor ei hun a chan gyfres o Bwyllgorau y mae'r Cyngor yn dirprwyo rhai pwerau penodol iddynt. Mae'r Pwyllgorau islaw'r Cyngor yn y strwythur Llywodraethu. Ar wahân i'r meysydd hynny lle mae'r Cyngor wedi dirprwyo tasgau diffiniedig a/neu awdurdod diffiniedig i weithredu, rôl cyngori sydd gan y Pwyllgorau. Maent yn adrodd i'r Cyngor ar berfformiad y gweithgareddau hynny sy'n dod o fewn cylch gwaith pob Pwyllgor. Bydd y Pwyllgorau hefyd yn dwyn i sylw'r Cyngor unrhyw faterion sy'n peri pryder, neu feysydd ar gyfer gwella.

Mae saith Pwyllgor gyda phwerau dirprwyedig:

- y Pwyllgor Archwilio a Sicrwydd Risg
- y Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaeth
- y Pwyllgor Cyfalaf
- y Pwyllgor Cydraddoldeb Strategol
- Pwyllgor y Gymraeg
- Pwyllgor Cenedlaethau'r Dyfodol
- y Pwyllgor Iechyd a Diogelwch

Mae un Grŵp Ymgynghorol hefyd sy'n adrodd i'r Cyngor:

- Pwyllgor Cymru yn Fenis

Nodir cylch gwaith penodol y Pwyllgor hwn isod.

Cafodd cylch gorchwyl Pwyllgor y Gymraeg ei sefydlu yn ei gyfarfod cyntaf ar 12 Mai 2003 a'i ddiwygio ym mis Ebrill 2012 a mis Mawrth 2015. Yn sgil cymeradwyo cylch gorchwyl y Grŵp Monitro gan y Cyngor ym Mai 2020, mae'r fersiwn yma'n adlewyrchu statws newydd y Grŵp fel Pwyllgor. Cymeradwywyd hyn gan y Cyngor yn Hydref 2020.

Rôl y Pwyllgor

1. Adolygu, monitro a chyfrannu at ddatblygiad polisiau a gweithdrefnau sy'n galluogi'r Cyngor i ddilyn agenda flaengar i hyrwyddo ei wasanaeth dwyieithog fel y'i nodir yn ei Bolisi er Hwyluso a Hyrwyddo'r Gymraeg a chan gydymffurfio â Safonau'r Gymraeg.
2. Cynorthwyo'r Cyngor a'i swyddogion i sicrhau bod ei weithgareddau yn y maes hwn yn gyson ag uchelgeisiau Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol Llywodraeth Cymru.
3. Cynorthwyo'r Cyngor a'i swyddogion i wreiddio dwyieithrwydd fel agwedd arferol ar fuddsoddiad, prosesau a rhaglenni gwaith Cyngor Celfyddydau Cymru.
4. Cyfrannu at y gwaith o fonitro cydymffurfiaeth Cyngor Celfyddydau Cymru â'r holl ofynion statudol a rheoliadol perthnasol, gan gynnwys unrhyw ddyletswyddau cyffredinol a phenodol cysylltiedig, gan gynnwys monitro gweithrediad Cynllun Gweithredu'r Gymraeg.
5. Cynghori ar y gwaith o ddatblygu, gweithredu a monitro prosiectau datblygiadol penodol.
6. Cynnig cyfarwyddyd a chyngor i'r sefydliadau refeniw ganddo ar ofynion Safonau'r Gymraeg ac i'r holl sefydliadau sy'n cael cyllid prosiect ganddo, ac eraill sy'n dibynnu ar rwydwaith Cyngor y Celfyddydau, ar sut i adlewyrchu natur ddwyieithog y Gymru gyfoes.
7. Bydd y Pwyllgor yn sicrhau y cyflawnir y swyddogaethau hyn trwy wneud y pethau canlynol:
  - a. Goruchwyllo'n weithredol effeithiolrwydd gweithgareddau Cyngor Celfyddydau Cymru wrth ddangos ymrwymiad i ddwyieithrwydd fel un o'r egwyddorion llywodraethu sylfaenol ac fel un o'r amcanion yn ei Siarter Frenhinol
  - b. Monitro gweithrediad gofynion y ddeddfwriaeth berthnasol (gan gynnwys Safonau'r Gymraeg, polisi a Chynllun Gweithredu'r Gymraeg a'r gwaith o adolygu Asesiad o Effaith Gyfunol))
  - c. Cynnig cyfarwyddyd a chyngor ar rôl y cyfieithydd mewnol
  - ch. Ymdrin â chwynion o natur ieithyddol

- d. Cefnogi'r defnydd o'r Gymraeg yn y Celfyddydau
- dd. Darparu cyngor a chyfarwyddyd ar faterion dwyieithog er budd artistiaid a sefydliadau celfyddydol
- e. Cyngori ar fentrau sy'n cynorthwyo â hyfforddiant a datblygiad proffesiynol staff Cyngor Celfyddydau Cymru
- f. Gwneud argymhellion i'r Tîm Uwch Arweinwyr a'r Cyngor ar unrhyw un / rai o'r uchod

Cadeirydd	Marian Wyn Jones, Aelod o'r Cyngor
Aelodaeth	Bydd yr aelodau'n cynnwys cynrychiolydd Aelodau'r Cyngor a staff yr holl dimau yn y sefydliad, gan gynnwys aelod o'r Tîm Uwch Arweinwyr. Mae'n bosibl y gwahoddir cynrychiolwyr annibynnol.
Cworwm	Unrhyw 5 aelod o'r Pwyllgor. Caiff unrhyw aelod weithredu fel y Cadeirydd yn absenoldeb y Cadeirydd penodedig.
Atebolrwydd	<p>Gan y Cyngor mae'r cyfrifoldeb terfynol am bolisiau a gweithdrefnau yn y maes hwn o hyd. Nid oes gan y Pwyllgor unrhyw bwerau dirprwyedig, ond disgwylir iddo gysylltu â'r Cyngor a'i Dîm Uwch Arweinwyr.</p> <p>Mae ymddygiad aelodau'r Pwyllgor – yn unigol ac ar y cyd – wedi'i rwymo gan god moesegol y Cyngor fel y'i nodir yn y Cod Ymarfer Gorau.</p>
Cyfarfodydd	Cynhelir y rhain o leiaf bob chwarter a threfnir cyfarfodydd ychwanegol yn ôl yr angen. Caiff y cyfarfodydd eu hamserlennu i ganiatáu adrodd arnynt yn amserol i gyfarfod nesaf y Cyngor.
Papurau	I gael eu dosbarthu i'r Pwyllgor ymlaen llaw pryd bynnag y bo'n bosibl, trwy e-bost a'u storio'n electronig yn system rheoli data a chofnodion electronig y Cyngor.
Adrodd	Caiff cofnodion y Pwyllgor eu cyflwyno i'r Tîm Uwch Arweinwyr a'r Cyngor. Bydd y Pwyllgor hefyd yn cynhyrchu adroddiad blynyddol i gael ei gymeradwyo gan y Cyngor sy'n nodi:

- Gwaith y grŵp yn ystod y flwyddyn
- Perfformiad Cyngor Celfyddydau Cymru yn erbyn yr amcanion a'r targedau a nodir yng Nghynllun Gweithredu'r flwyddyn honno

Cofnodion Cyfarfodydd a Chofnodion

Caiff yr holl ddogfennau'n ymwneud â'r Pwyllgor eu ffeilio'n electronig yn system rheoli data a chofnodion electronig y Cyngor.

Diweddarwyd

Caiff y ddogfen hon ei hadolygu i wirio ei chywirdeb bob blwyddyn a chafodd y fersiwn hon ei chymeradwyo gan y Cyngor ym mis Mai 2020